

Säkerhetssamordnare
Per Ahlström

Kommunstyrelse

Remissvar SOU 2017:42 - Vem har ansvaret?

Förslag till beslut

Synpunkterna i remissvaret skickas till regeringskansliet för beaktande.

Bakgrund

Mariestads kommun har erbjudits möjlighet att komma med synpunkter på SOU:n ”Vem har ansvaret? SOU 2017:42” (nedan kallad utredningen). Utredningens huvuduppdrag är att klarlägga ansvarsfördelningen mellan stat, kommun, landsting och andra för all mark och alla klimateffekter. Utredaren skulle också analysera eventuella hinder och begränsningar i lagstiftningen för genomförande av sådana anpassningsåtgärder. En särskild fråga var att se över befintlig lagstiftning och föreslå de ändringar som krävs för att få till en långsiktigt hållbar dagvattenhantering.

Remissvaret har skrivits av Per Ahlström som inhämtat synpunkter från planavdelningen och VA-avdelningen.

Nedan redogörs för de synpunkter som Mariestads kommun har på utredningen.

Förslagen på ändringar i plan- och bygglagen

- Utredningen föreslår bland annat ett tillägg i plan- och bygglagens tredje kapitel, 5§. Av det framgår att översiktsplanen ska innehålla kommunens syn på risken för skador på bebyggelse och byggnadsverk på grund av översvämning, ras, skred och erosion och hur dessa risker kan minska eller upphöra.

Det är positivt att ett tillägg om detta görs och att statlig finansiering tillskjuts för att hantera det nya uppdraget. Det bör dock finnas rimliga förväntningar på vad de föreslagna 145 mnkr kan ge för underlag för en analys av framtida anpassningsbehov. Det kommer för dessa medel inte vara möjligt att göra några detaljerade beräkningar av kostnader för olika anpassningsåtgärder, istället är det sannolikt att hela finansieringen går till riskanalys. Sannolikt kommer inte heller en fullständig riskanalys kunna finansieras av de föreslagna medlen. Inför att alla kommuner ska ta fram den föreslagna riskanalysen bör det förtydligas hur den ska se ut. Det bör också tas fram ett stöd för

hur riskanalysen kan tas fram samt tas fram relevanta underlag för analysen. Sådana underlag bör inkludera skyfallsanalyser och geotekniska undersökningar. Många kommuner har inte kompetensen att själva göra den typen av analyser och måste beställa det från konsultföretag. Om så måste göras inom ramen för de föreslagna medlen kommer dessa inte att vara tillräckliga.

Förslagsvis får länsstyrelserna i uppdrag att ställa samman fram de underlag som behövs för att kommunerna ska kunna göra analysen. Genom att ge en aktör i uppdrag att ta fram exempelvis skyfallsanalyser för alla länets kommuner uppnås stora effektivitetsvinster jämfört med att handläggare i alla kommuner måste göra det. I fallet med Västra Götaland skulle det innebära att sådant underlag tas fram av/beställs av en aktör (länsstyrelsen) istället för att det måste göras av alla 49 kommuner.

Den föreslagna formuleringen ”...och hur dessa risker kan minska eller upphöra” kan vara något problematisk. I en riskhanteringsprocess görs en bedömning av om en risk kan accepteras i befintligt skick eller om dess sannolikhet eller konsekvens bör minskas genom åtgärd(er). Alla risker bör alltså inte att behandlas, något den av utredningen föreslagna formuleringen ger intryck av ändå ska ske. Förslagsvis ändras formuleringen till ”...och om riskerna kan accepteras eller om de kräver riskebehandlande åtgärder” eller dylik formulering.

Det bör också övervägas om formuleringen ska ges en framåtblickande inriktning så att förändringar även flera decennier fram tas upp i analysen.

- Kommunen ställer sig positiv till de övriga förändringar som föreslås i plan- och bygglagen (att det ska krävas marklov för förändring av markytans utformning samt att ansökan om bygglov får avslås även efter genomförandetiden för en detaljplan om det finns den uppenbar risk för skador på fastigheten eller byggnadsverket på grund av översvämning, ras, skred eller erosion).

Förslaget på ändring i lagen om allmänna vattentjänster

- Kommunen ser positivt på förslaget som skulle ge möjlighet att ställa krav på fastighetsägare att ta hand om eller fördröja viss del av dagvatten på fastigheten om det ger väsentliga fördelar för ordnandet av vattentjänsten avlopp.

Övriga synpunkter

- Utredningen är begränsad till frågor som framförallt rör stadsplanering, bebyggelse och till det närliggande frågor. Därmed har stora och viktiga områden utelämnats. Det är något utredningen är fullt medveten om och föreslår därför att en nationell strategi för klimatanpassning tas fram i vilken alla relevanta klimatanpassningsaspekter tas med. Det är ett bra

förslag, särskilt om arbetet genomförs med inriktning att åstadkomma konkret klimatanpassning och inte bara utgöra ännu en analys.

Den nu aktuella utredningen begränsas både i analys och i lösningar av att den haft ett så smalt fokus både vad gäller val av analysområde (planering och bebyggelse) och vad gäller klimateffekter (översvämning, ras, skred och erosion). När strategin tas fram bör alla områden som berörs av klimatförändringarna analyseras samlat. Det skulle innebära både en bättre analys och bättre lösningsförslag.

Kommunen delar till fullo de slutsatser utredningen drar vad gäller brist på konkreta råd, beslut och riktlinjer (se sidan 340-343).

Underlag för beslut

Klimatanpassningsutredningens betänkande SOU 2017:42 Vem har ansvaret?

Tjänsteskrivelse upprättad av säkerhetssamordnare Per Ahlström 2017-08-22,
Remissvar SOU 2017:42 - Vem har ansvaret?

Per Ahlström
Handläggare

Expedieras till:
"[Skriv text här]"